

Alcanar troba parents de dos jóvens morts al front d'Aragó l'any 37 i en busca de dos més

Alcanar Ò.M.J.

Un projecte de memòria històrica busca descendents de dos jóvens d'Alcanar morts durant la Guerra Civil espanyola que podrien estar enterrats en una fossa comuna a Vivel del Río Martín, a la província de Terol. La fossa, on hi hauria les restes de desenes de combatents, està previst que s'exhume enguany. Els dos jóvens són José Reverter Gras i Francisco Reverter Gras, fills d'Alcanar, i tot indica que són germans. Van morir el 19 de febrer de 1937 al front d'Aragó.

Per a poder confirmar la identitat de les restes que es puguin recuperar durant l'exhumació, els investigadors necessiten localitzar familiars vius que puguin aportar una mostra d'ADN, que s'incorporaria al banc d'ADN de la Generalitat de Catalunya un cop estos parents s'inscrivien al cens de familiars de desapareguts del Memorial Democràtic. La prova consisteix en l'extracció d'una mostra de saliva amb un bastonet.

Amb la difusió feta fins ara, gràcies a la iniciativa de l'historiador d'Ulldecona Paco Itarte, ja s'han pogut localitzar el fill i el net de dos jóvens canareus més. D'una banda, Fermín Guimerà Ventura, de qui s'ha localitzat un net —actualment membre de la Policia Local d'Alca-

Les cares no són reals. S'han creat per a il·lustrar la crida.

nar—, i, de l'altra, Silvestre Esteban Caudet, conegut com *lo barber*, que també va morir aquell mateix dia al mateix indret i de qui s'ha localitzat

un fill viu, però que ja té 92 anys. Estos dos descendents ja han sigut incorporats al banc d'ADN i, si s'identifiquessen les restes dels seus fami-

liars morts en combat, se'ls podrien tornar les despulles, com ja s'ha fet en alguns casos a Catalunya en el marc del Pla de fosses del Govern.

Des de l'àrea de Cultura de l'Ajuntament d'Alcanar, se demana la col·laboració de la ciutadania i que les persones que tinguen informació

L'objectiu és obtenir ADN dels familiars abans que enguany s'exhume la fossa que contindria les seues restes a Terol

o que creguen que poden ser familiars se posen en contacte amb Itarte. L'historiador falgut se pot dir que ha rescatat el projecte de recerca recentment, a través de les xarxes socials, després de rebre des del Val·lès la trucada d'un home —Josep Ventura— que sabia que el germà del seu iaio havia mort el mateix dia i al mateix lloc que els integrants d'una llista de soldats de les forces governamentals publicada a la revista d'Alcanar el 1997. La llista era el resultat d'un treball de recerca d'Itarte mateix —a partir de comunicacions de l'exèrcit republicà als ajuntaments encara afins a la República que incloïen les baixes al front— i

que en aquella ocasió, fa gairebé 30 anys, no va permetre contactar amb familiars de cap víctima. Ara, en canvi, en pocs dies ja han sigut localitzats dos parents amb suficient grau de consanguinitat.

Ventura ha explicat a Itarte que havia estat indagant sobre el terreny a Vivel del Río, parlant amb la gent, i es va assabentar que tots aquells morts havien format part directament o indirecta de la columna Macià Companys i que les autoritats feixistes que van conquerir la zona van enterrar-los indignament en almenys quatre fosses. El 19 de febrer del 37, conclou Itarte, part de la columna Macià Companys devia defensar una lloma a la zona de Vivel del Río i, en ser assetjada pels rebels, van demanar reforços. Aquí és on se suposa que van entrar en joc jóvens canareus i d'altres llocs de Catalunya que s'havien allistat voluntàriament —a canvi de 10 pessetes de jornal— per a reforçar el front d'Aragó. Quan hi van arribar, els republicans ja havien caigut, i ells van ser massacrats.

El regidor de Cultura d'Alcanar, Xavi Barrera, s'ha compromés a rebuscar en el Registre Civil per a mirar d'obtenir més dades de José i de Francisco Reverter Gras, en el cas que s'haguessen casat fora del poble. ■